

Metsätuhoriskien hallinta metsätaloudessa

Laura Nikinmaa, metsien käytön asiantuntija

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

TAPIO

Metsätuho, puustotuho, metsän häiriö, luonnon dynamiikka...

- **Metsätuho:** Metsätuho on lähinnä kasvavaan puustoon aiheutunut **puuston arvoa alentava, kasvua heikentävä** tai **puustoa hävittävä** tapahtumasarja, joka aiheuttaa vahinkoa metsien hyödyntämiselle.
 - Mikä tulkitaan metsätuhoksi, riippuu siitä mikä merkitys sillä on metsänomistajan taloudelle. Yksittäisten puiden tuhot ovat normaalia luonnon monimuotoisuutta.
- **Metsien terveys:** Metsäekosysteemi on terve, jos sen **ekologiset prosessit toimivat** luonnollisen vaihtelun rajoissa ja metsät pystyvät **toipumaan häiriöistä**.
- **Elinvoimainen metsä:** Elinvoimainen metsä **tuottaa monia ekosysteemipalveluita, toipuu häiriöistä ja sopeutuu muutoksiin**.

Metsätuhoja ei voi eikä pidä täysin poistaa metsästä.
Niiden riskiä voi kuitenkin hallita
metsänhoidolla ja suunnittelulla.

Riskien hallinta metsätaloudessa

- Kyky tunnistaa ja hallita erilaisia riskejä on oleellinen osa metsänomistajan tietotaitoa.
- Eri riskejä:
 - **Markkinariskinä** on raakapuun kysynnän ja hinnan odottamaton lasku. Myös kustannusten nousu on riski.
 - **Metsätuhoriski** on eri puustolle aiheutettujen tuhojen todennäköisyyden kasvu.
 - **Ympäristöriski** tarkoittaa metsänhoitotoimenpiteen aiheuttamaa riskiä ympäristön tilalle.

Tunnista riski

Arvioi

Todennäköisyys

Vaikutuksen
suuruus

Kokonaisvaikutus

Valitse toimenpiteet

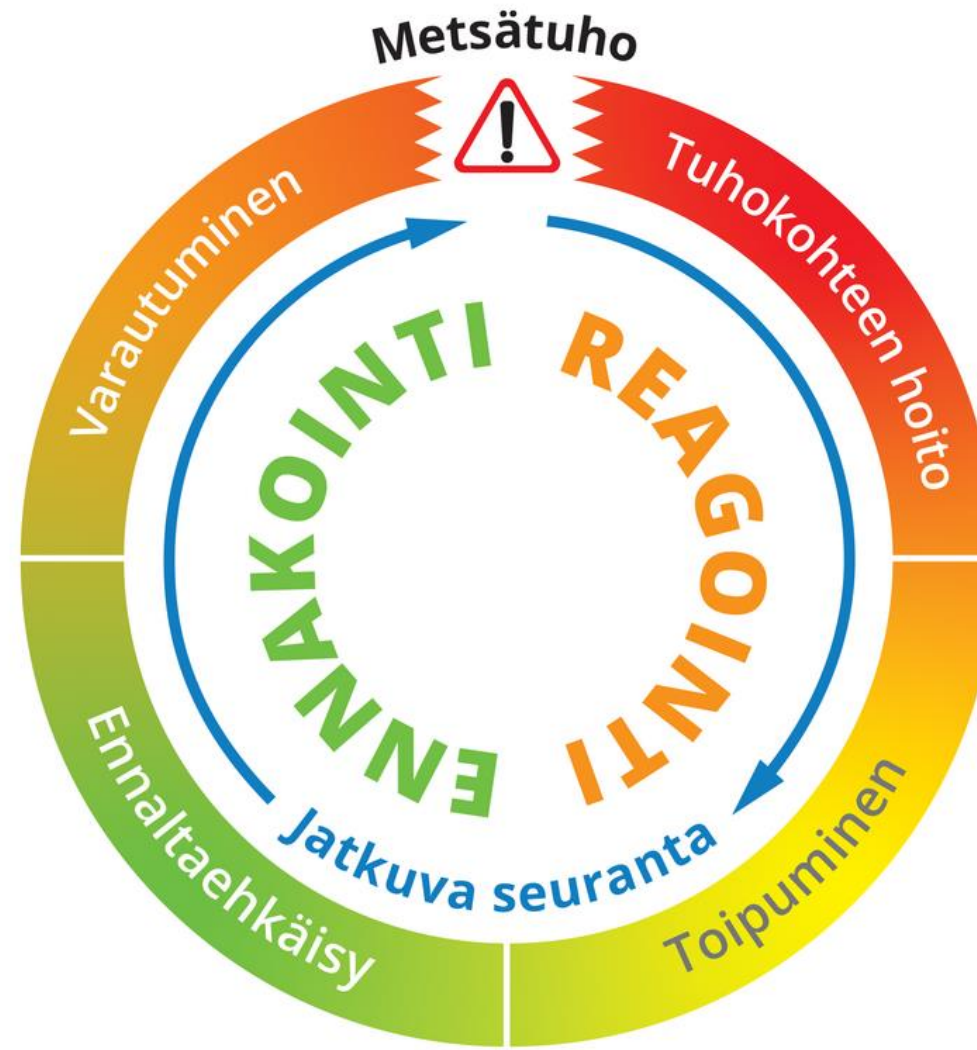
Hajautus

Ehkäisy

Torjunta

Metsätuhoriskien hallinta

Ennaltaehkäisy

- Hyvä metsätilan hoidon **suunnittelu ja laadukas toteutus** ovat kaiken ydin.
- Käytännössä:
 - sekoita puulajeja ja ylläpidä lehtipuita
 - tee nuoren metsän hoito ja harvennus ajoissa ja oikein
- uudista metsä ajoissa tuhoriskikohteilla
- vältä tuhoille altistavia käsittelyitä tuhoriskikohteilla
- paljasta kivennäismaapinta istutuksen yhteydessä.

Varautuminen

- **Riskien tiedostaminen** ja niiden **tunnistaminen** omassa metsässä on varautumisen ensi askel.
- **Toimintamallin selvittäminen**: mitä tehdä, jos riski realisoituu ja metsään tulee tuho?
- Käytännössä:
 - säätiedotuksen seuraaminen
 - maastokäynnit riskikohteilla
 - tiekartan selvittäminen oman metsäneuvojansa kanssa: mitä tehdä, jos tuho tapahtuu?
 - metsävakuutuksen mahdollisuus.

Tuhokohteen hoito

- Nopeus on valttia: mitä **nopeammin toimitaan**, sitä **vähemmän seuraustuoja** todennäköisesti syntyy.
- Huolehditaan metsätuholain asettamista velvollisuuksista.
- Käytännössä:
 - mennään paikan päälle arvioimaan tilanne
 - toimitaan suunnitellun tiekartan mukaisesti
 - huolehditaan metsänkäyttöilmoitusten täyttämisestä.

Toipuminen

- **Seurataan** puuston toipumista ja kehitystä tuhon jälkeen.
- Jos tuhon laajuus vaatii metsän uudistusta:
 - **pysähdytään** miettimään sopivaa puulajia maaperälle ja tulevalle ilmastolle.
- Käytännössä:
 - käydään metsässä arvioimassa kasvupaikka ja maaperä
 - valitaan paikalle sopiva puulaji
 - tehdään maanmuokkaus ja istutus laadukkaasti
 - huolehditaan taimikonhoidosta.

Kiitos!

METSÄNHOIDON
SUOSITUKSET

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Metsänhoidon suositusten koulutusaineisto 2022

TAPIO